

LA CLERECIA D'INCA EN EL SIGLO XIV

JOAN ROSSELLÓ LLITERAS
BARTOMEU SERVERA SITJAR

Santa Maria la Major d'Inca és una de les parròquies de la part forana de Mallorca on hi havia més beneficis eclesiàstics instituïts en el segle XIV i, sens establir relació de causa-efecte, tal volta sigui la Vila on existia una clerecia més nombrosa.⁽¹⁾

La relació nominal dels clergues d'Inca, la data de llur ordenació, la seva procedència social i altres circumstàncies familiars, així com els càrrecs ministerials que exerciren tan dintre com fora d'Inca, són l'objectiu de la present comunicació.

El nostre treball es basa en dues fonts d'origen eclesiàstic que es complementen mútuament: el "Liber Ordinationum" i els "Registra Collationum Ecclesiae Majoricensis".

El Liber Ordinationum Ecclesiae Maioricensis (1377-1390) fou publicat l'any 1983 (2). És l'únic registre de la sèrie compilat en el segle XIV que s'ha conservat fins els nostres dies. Li manca l'angle inferior dret i algunes parts no es poden llegir a causa de la humitat que ha suportat. Correspon als episcopats de fra Pere de Cima O.F.M. (1377-1387) i D. Lluís de Prades (1390-1429), però no sempre són ells els qui confereixen les ordenacions. Amb llicència seva o del vicari general celebren ordenacions generals o particulars i confereixen tonsura fra Pere O.F.M., bisbe "cisponsiensis"; fra Bernat Sanç, bisbe "ogirosonensis"; fra Jaume Badia, bisbe "grillensis"; Bonanat Terí, bisbe "teldensis"; fra Joan, arquebisbe d'Oristany; fra Bartomeu Virgili, bisbe "ogirosonensis".

¹ BARBERI, J. (1807): "Vida de la venerable madre Sor Clara Andreu" (...), *Mas Mallorca. Servía en esta iglesia mucho más claro que en ninguna otra de la parte forense...* Cfr. p. Apéndice histórico de la villa de Inca, p. 24.

² ROSSELLÓ LLITERAS, J. (1983): "*Liber Ordinationum Ecclesiae Majoricensis*", vol. I (1377-1390), Palma.

La sobrietat d'informació que se'n pot extreure dificulta formar un criteri exacte sobre l'extracció social dels clergues inquers en el segle XIV. Normalment queda registrat el nom del pare del qui rep la tonsura o qualsevol altra orde, però quasi mai consta la professió. Els pocs casos positius deixen entreveure que la major part dels clergues provenien de la menestralia, figurant-hi les següents professions: sabater (1634, 1657, 1669, 1354), picapedrer (1667, 1835, 1696), ferrer (1636, 1662), fuster (1870, 1920), barber (1967), teixidor (1077), escrivà (868), boter (1642), notari (1620), carnisser (1629), bracer (1630).

Alguns clergues inquers per formar el títol patrimonial, abans de l'ordenació com a subdiaca, havien de recórrer a la generositat d'altres preveres, el que demostra que la pròpia família no tenia prou rendes i a la vegada que els sacerdots fomentaven les vocacions sacerdotals i ajudaven a llur realització. Així doncs, podem veure com Pere Dordis i Guillem Dordis Oliver formen títol patrimonial per Pere Mates d'Inca (38); Jaume Martí d'Inca el forma pel seu propi fill Jaume Martí (98); Guillem Oliver i Pere Sastre de Muro formen títol per Pere Mates d'Inca (108); Francesc Berga i Miquel Moncada, preveres, el formen per Pere Moncada (177); Bartomeu Solsona d'Inca forma títol per Pere Marimón també d'Inca (355); Jaume Manargues, prevere, i Miquel Caçador de Pollença formen títol per Bernat Auger d'Inca (1243).

El lloc on eren celebrades les ordenacions no sempre era el mateix. Els clergues inquers del s. XIV les reberen a la capella de la Santíssima Trinitat i la sagristia de la Seu, diversos àmbits del palau episcopal (l'aula, el claustre, la capella de Sant Pau, la "camera paramenti"), en el domicili particular del bisbe que ordenava, a la capella de Santa Caterina de L'alqueria de Tofla i alguns tingueren el goig de rebre la tonsura a la pròpia parròquia d'Inca (1385).

Els "Registra Collationum Ecclesiae Maioricënsis" (3). En primer lloc convendrà clarificar que la col·lació és l'acte de conferir un benefici o càrrec eclesiàstic. La part més copiosa dels dits registres consisteix en llicències atorgades a preveres per substituir un beneficiat absent. La informació continguda en ells és més variada.

Hi trobam mencionats tres rectors:

1- Joan Setembre: el bisbe autoritza Joan Vilanova, diaca, per a que traslladi les seves despulles des de la Seu, on fou sepultat, al sepulcre nou que li ha estat assignat a la parròquia d'Inca, on instituï un benefici (4-V-1349).

2- Guillem Marc, doctor en dret, comensal del bisbe de Mallorca, canonge de Càller i rector d'Esporles, a qui el Papa concedí una altra canongia (15-VIII-1349).

3- Vacant la rectoria per òbit d'Andreu Reinald de Sena, es crea el benefici del sagristanat i es confereix a Joan Vilanova, escrivà del bisbe (25-VII-1361).

³ ROSSELLÓ LLITERAS, J. "Registra Collationum Ecclesiae Maioricënsis (s.XIV)" a Fontes Rerum Balearicum I (1977) pp. 145-160; II pp. 293-324, 517-548; III (1979-1980) pp. 49-80.

L'escola de gramàtica i filosofia que regentava el batxiller Bernat Despuig, va merèixer la protecció dels jurats d'Inca i del bisbe, de manera que els altres mestres d'aquesta població sols podien tenir un màxim de dos alumnes (14-VIII-1394).

Tenim constància que el retaule de Sant Pere fou decorat amb algunes rendes provinents del benefici instituït en la seva capella (4-VI-1349).

La comunitat dels jueus d'Inca fou autoritzada a tenir un cementiri, i així no haver de traslladar llurs morts a Ciutat (17-XI-1361).

Hem observat el nomenament com a donat del puig de Santa Magdalena (27-VII-1348) o de l'església de Castell Llubí (1348) a favor de Bartomeu Calvet d'Inca.

Hi ha la llicència per recollir almoines a favor de l'hospital d'Inca (16-VIII-1375); o perquè els esposos Genovard puguin peregrinar a Roma (27-III-1376); o perquè el saig d'Inca pugui subvenir les pròpies necessitats car que el Dijous Sant anterior alguns criminals li tallaren una mà i havia d'alimentar cinc fills (2-VI-1360); o com Maria Alemany "adeo egena substantia temporal", tan pobre que no pot constituir la dot per la seva néta de devers 14 anys, així sigui ajudada per la generositat dels fidels el bisbe concedeix quaranta dies de perdó als benefactors.

Hom pot veure la designació del batle de la Porció Temporal del bisbe (30-IV-1375) i un altre de posterior després de resoldre diverses irregularitats (16-VII-1395).

Guillem Ferrer, prevere d'Inca, és procurador general de la mesa episcopal i capitular. Sacerdots d'Inca serveixen altres parròquies: Selva, Felanitx, Campanet, Muro, Santa Margalida; però sobretot hem de fer especial esment a Simó Rovira, vicari durant molts d'anys, que sembla que gaudia de la confiança dels jurats, del bisbe i segurament de tota la vila d'Inca.

REGISTRUM ORDINATIONUM

[1]

1375, setembre, 24.

El bisbe de Mallorca, fra Pere de Cima O.F.M., celebra ordenació general a la capella de la Santíssima Trinitat de la Seu. Confereix tonsura a Bartomeu Vallespir, fill de Guillem (379) i ordena acòlit Vicenç, fill de Francesc Vicenç (404).

[2]

1377, març, 14.

Fra Pere O.F.M., bisbe "cispontiniensis" ordena subdiaca Pere Mates, "ad titulum factum" per Pere Dordis i Guillem Dordis Olivar (39).

[3]

1377, maig, 23.

Fra Bernat Sanç celebra ordenació general al palau episcopal i ordena acòlit Guillem Juan, veí d'Inca (94); subdiaca, Jaume Martí, veí d'Inca, "ad titulum sibi factum" pel seu pare Jaume Martí (98); diaca, Pere Mates d'Inca "ad titulum sii factum" per Guillem Oliver i Pere Sastre de Muro (108).

[4]

1377, setembre, 19.

Fra Jaume Badia, bisbe "grilliensis" celebra ordenació general i confereix tonsura a Ranau Guitard, fill de Pere (127);

[5]

1377, desembre, 18.

Fea Bernat Sanç, bisbe "ogirosonensis", celebra ordenació general i confereix tonsura a Bernat Gual, fill de Jaume (167); subdiaconat a Pere Muncada d'Inca "ad titulum sibi factum" per Francesc Berga i Miquel Muncada, preveres (177); prevere a Pere Mates "ad titulum sibi factum ut supra" (186).

[6]

1378, març, 13.

El bisbe de Mallorca fra Pere de Cima O.F.M. celebra ordenació general i ordena acòlit Francesc Eimeric d'Inca (223).

[7]

1378, abril, 3.

El bisbe de Mallorca fra Pere de Cima celebra ordenació general a la Seu i ordena diaca Pere Moncada "ad titulum sibi factum" (235).

[8]

1379, març, 5.

El bisbe de Mallorca ordena subdiaca Bernat Bertran de Petra, beneficiat d'Inca (320); diaca, Bernat Bertran, beneficiat d'Inca (361).

[9]

1379, juny, 4.

El bisbe de Mallorca celebra ordenació general a la capella de la Santíssima Trinitat de la Seu i ordena subdiaca Pere Marimon "ad titulum factum" per Bartomeu Solsona d'Inca segons consta en un document firmat el 22 de març del mateix any en poder de Francesc Mart, notari (355); diaca, Bernat Bertran, beneficiat d'Inca (361).

[10]

1379, juny, 11.

El bisbe de Mallorca confereix tonsura a la capella de Sant Pau del palau episcopal a Pere Miró, fill de Jaume d'Inca (367).

[11]

1379, desembre, 17.

Fra Pere de Cima O.F.M., bisbe de Mallorca, celebra ordenació general i ordena acòlit Andreu Vila, beneficiat de Santa Eulàlia, natural d'Inca (469); Joan Prohensal, fill de Guillem (470); Cristòfol Andreu, fill de Pere (471); Antoni Font, fill de Pere (472); Antoni Eimeric, fill d'Arnau (473); Salvador Gradulí, fill de Salvador (475); i ordena diaca Bernat Bertran, beneficiat d'Inca (498).

[12]

1380, maig, 19.

El bisbe de Mallorca confereix tonsura a la capella de la Santíssima Trinitat de la Seu a Bernat Pineda, fill de Guillem (525) i a Salvador Piquer, fill de Pere (531).

[13]

1380, juny, 9.

El bisbe de Mallorca confereix tonsura a la capella de Sant Pau del palau episcopal a Joan Moranta, fill de Joan (569).

[14]

1381, juny, 8.

El bisbe de Mallorca confereix tonsura dins l'aula del palau episcopal a Antoni Ramis, fill de Bernat (670).

[15]

1382, setembre, 2.

El bisbe fra Bonanat Terí, bisbe "teldensis" confereix tonsura a ca seva a Bernat Valldaura (864) i a Pere Llobet, fill de Berenguer Llobet, escrivà (868).

[16]

1382, setembre, 20.

Fra Bonanat terí, bisbe "teldensis", confereix tonsura al claustre del palau episcopal a Gabriel Niell, fill de Pere d'Inca (742); a Lleonart Ferrer, fill del prevere Guillem Ferrer (744); Guillem Mas, fill de Guillem (752); a Guillem Desmàs, fill de Guillem (752); a Gabriel Malferit, fill de Jaume (755); a Bernat Madexo, fill de Miquel (756); i ordena subdiaca Arnau Carreres ad titulum sibi factum (709).

[17]

1383, juliol, 28.

Fra Bonanat Terí, bisbe "teldensis", confereix tonsura dins la sagristia de la Seu a Jaume Ventayol, fill de Guillem (807).

[18]

1383, agost, 29.

El bisbe de Mallorca fra Pere de Cima O.F.M. ordena acòlit, dins la capella de la Santíssima Trinitat de la Seu, Jaume Marimon, fill de Bartomeu (855).

[19]

1383, setembre, 2.

El bisbe "teldensis" fra Bonanat Terí confereix tonsura a Miquel Vilaplana, fill de Gabriel (863); a Bernat Valldaura (864) i a Pere Llobet, fill de Berenguer, escrivà d'Inca (868).

[20]

1383, setembre, 4.

El bisbe "teldensis" dins la seva casa confereix tonsura a Antoni Costa, fill d'Arnau d'Inca (871).

[21]

1383, setembre, 15.

El mateix bisbe "teldensis" dins la capella de Sant Pau del palau episcopal confereix tonsura a Guillem Montblanc, fill de Jaume (889).

[22]

1383, setembre, 19.

El mateix bisbe "teldensis" amb llicència de Bartomeu Puigaluc, degà, i Lluís Casamala, vicaris generals, celebra ordenació general i confereix tonsura dins la capella de la Santíssima Trinitat de la Seu a Joan Reboll, fill de Tomàs (924); ordena acòlit Guillem Font, fill de Pere (899); ordena subdiaca a Antoni Eimeric, beneficiat d'Inca (907) i a Jaume Marimon d'Inca ad titulum patrimonii sibi factum (909); ordena diaca a Antoni Arenes (914).

El mateix dia, després de dinar, confereix tonsura a Joan Rubiol, fill de Tomàs (924).

[23]

1383, desembre, 12.

El mateix bisbe "teldensis" dins la capella de Sant Pau del palau episcopal confereix tonsura a Pere Rubiol, fill de Bernat (1.034) i a Joan Rubert, fill de Bernat (1.035).

[24]

1383, desembre, 12.

El bisbe "teldensis" confereix tonsura en el claustre del palau episcopal a Antoni Font, fill de Francesc (1.043) i Gabriel Font, fill de Francesc (1.046).

[25]

1383, desembre, 19.

El bisbe "teldensis", dins la capella de Sant Pau del palau episcopal confereix tonsura a Bartomeu Piquer, fill de Pere (1.094); Antoni Tartre, fill de Pere (1.099); Bernat Duran, fill de Bernat (1.109); Jaume Bordils, fill de Pere (1.110); Miquel Bennàsser, fill de Gabriel (1.112). Ordena diaca Antoni Eimeric, beneficiat d'Inca (1.080) i Jaume Marimon, "ad titulum sibi factum" (1.081). Ordena prevere Arnau Carreres d'Inca (1.085).

[26]

1384, gener, 2.

El mateix bisbe "teldensis", amb llicència dels vicaris generals, confereix tonsura dins la pròpia habitació a Antoni Salvat, fill d'Antoni (1.135); Guillem Servera, fill de Jaume (1.136) i Jaume Galí, fill de Martí (1.137).

[27]

1384, gener, 5.

El mateix bisbe i a la mateixa habitació de ca seva confereix tonsura a Jaume Abram, fill de Bernat (1.140).

[28]

1384, gener, 5.

El susdit bisbe "teldensis" confereix tonsura a la capella de Sant Pau del palau episcopal a Guillem Coll, fill de Guillem qu. d'Inca (1.142).

[29]

1384, març, 5.

Fra Bernat Terí, bisbe "teldensis", celebra ordenació general dins la capella de Sant Pau del palau episcopal i ordena subdiaca Bernat Auger ad titulum sibi factum per Jaume Menarges, prevere, Miquel Caçador de Pollença (1.243) i Lluís Madir (1.246). Ordena prevere Antoni Eimeric, beneficiat d'Inca (1.254).

[30]

1384, maig, 30.

El bisbe de Mallorca fra Pere de Cima O.F.M. confereix tonsura dins la capella de Sant Pau del seu palau a Francesc Oller, fill de Joan (1.434).

[31]

1384, juny, 3.

El bisbe de Mallorca dins la capella de Sant Pau del palau episcopal confereix tonsura a Tomàs Marimon, fill de Joan (1.443).

[32]

1384, juny, 11.

El bisbe de Mallorca dins la capella de Sant Pau del seu propi palau confereix tonsura a ... Mates, fill de Guillem (1.448).

[33]

1384, juliol, 21.

El bisbe de Mallorca, dins la capella de Sant Pau, confereix tonsura a Arnau Reinés, fill d'Arnau (1.463).

[34]

1384, setembre, 3.

El bisbe de Mallorca confereix tonsura dins la capella de Sant Pau del palau episcopal a Arnau Figuera, fill d'Arnau (1.477).

[35]

1384, octubre, 20.

El bisbe de Mallorca confereix tonsura dins la capella de Sant Pau del palau episcopal a Joan de Còria, fill de Pasqual de Còria, d'Inca (1.512).

[36]

1385, abril, 26.

El bisbe de Mallorca fra Pere de Cima O.F.M. "in camera paramenti" del palau episcopal confereix tonsura a Jaume Amic, fill de Salvador Amic, sabater (1.534).

[37]

1385, juny, 13.

El bisbe de Mallorca, atrobat a l'alqueria de Tofla, confereix tonsura a Pere Rul.lan, fill de Pere, boter d'Inca (1.642).

[38]

1385, juny, 27.

El bisbe de Mallorca, a la mateixa alqueria de Tofla, concedeix tonsura a Jaume Rovira, fill d'Arnau (1.657).

[39]

1385, juny, 28.

El bisbe de Mallorca, fra Pere de Cima O.F.M., atrobat a Inca, confereix tonsura a Salvador Vives, fill de Dolcet Vives, notari (1.620); Antoni Nebot, fill de Jaume (1.621); Andreu Aguiló, fill de Guillem (1.622); Nicolau Carreres, fill de Guillem (1.623); Leonart Padró, fill d'Antoni (1.624); Pere Terrassa, fill de Marcó (1.625); Bernat Rius, fill de Bernat (1.626); Gabriel Estaràs, fill de Guillem (1.627); Bertran Huguet, fill de Bartomeu (1.628); Salvador Ferrer, fill de Bernat Ferrer, carnisser (1.629); Antoni Calvet, fill de Ramon Calvet, bracer (1.630); Jaume Bellver, fill d'Arnau (1.632); Sinabriet Salt, fill d'Andreu (1.633); Antoni Andreu, fill de Romeu Andreu, sabater (1.634); Antoni Eixemeno, fill de Perç (1.635); ... Xaraz, fill de Bernat Xaraz, ferrer (1.636).

[40]

1385, juliol, 22.

El bisbe de Mallorca confereix tonsura a l'alqueria de Tofla a Llorenç Mora, fill de Francesc Mora, ferrer d'Inca (1.662) i a Pau Bunyola, fill de Guillem (1.663).

[41]

1385, juliol, 27.

El bisbe de Mallorca fra Pere de Cima confereix tonsura a l'alqueria de Tofla a Jaume Rovira, fill d'Arnau Rovira, sabater (1.657).

[42]

1385, juliol, 29.

El bisbe de Mallorca fra Pere de Cima confereix tonsura a l'alqueria de Tofla a Jaume Rovira, fill d'Arnau Rovira, sabater (1.669). Idem del regest anterior.

[43]

1385, juliol, 30.

El bisbe de Mallorca confereix tonsura a l'alqueria de Tofla a Bernat Tartre, fill de Pere Tartre, picapedrer (1.667).

[44]

1385, setembre, 23.

El bisbe de Mallorca, dins la capella de Santa Catalina de l'alqueria de Tofla, confereix tonsura a Berenguer Palau, fill de Francesc (1.685).

[45]

1385, octubre, 6.

El bisbe de Mallorca, fra Pere de Cima, atrobant-se a Inca, confereix tonsura a Bartomeu Estaràs, fill de Guillem (1.695); Jaume Gibert, fill de Jaume Gibert, picapedrer (1.696); Llätzer Macip, fill de Pere (1.697) i a Joan Garcia, fill de Domingo (1.698).

[46]

1386, juny, 16.

Fra Pere de Cima, bisbe de Mallorca, celebra ordenació general dins la capella de Sant Palau del palau episcopal i ordena acòlits Pere Rovira, beneficiat d'Inca (1.763) i Bernat Pineda (1.770).

[47]

1386, desembre, 21.

El bisbe de Mallorca, fra Pere de Cima, dins la "camera paramenti" del palau episcopal, confereix tonsura a Pere Arquer, fill de Miquel Arquer, picapedrer (1.835).

[48]

1387, octubre, 27.

L'arquebisbe d'Oristany amb llicència del bisbe de Mallorca, fra Pere de Cima, confereix tonsura dins la capella de Sant Pau del palau episcopal a Felip Fuster, fill de Joan (1.866); Bartomeu Fuster, fill de Pere (1.867); Guillem Alós, fill del notari difunt Arnau Alós (1.869) i a Bernat Abram, fill de Bernat Abram, fuster (1.870).

[49]

1388, gener, 3.

El mateix arquebisbe d'Oristany confereix tonsura dins la sagristia de la Seu a Pere Torres, fill del fuster Felip Torres (1.920)..

[50]

1388, gener, 4.

L'arquebisbe d'Oristany, fra Joan, amb llicència del bisbe de Mallorca, confereix tonsura dins la sagristia de la Seu a Francesc Servià, fill d'Arnau (1.922).

[51]

1388, desembre, 19.

Fra Bartomeu Virgili, bisbe "ogirosonensis", celebra ordenació general a la capella de Sant Pau i ordena acòlit Felip Salt (1.979).

[52]

1388, desembre, 31.

Fra Joan, arquebisbe d'Oristany, amb llicència de fra Pere de Cima, bisbe de Mallorca, confereix tonsura dins la sagristia de la Seu a Jaume Albertí, fill de Bartomeu (1.918).

[53]

1389, març, 13.

El susdit fra Bartomeu Virgili, amb llicència de fra Pere de Cima, bisbe de Mallorca, dins la capella de Sant Pau del palau episcopal ordena acòlit Miquel Bennàsser (1.993).

[54]

1389, setembre, 20.

El bisbe de Mallorca, dins la capella de Sant Pau, confereix tonsura a ...

[55]

1389, setembre, 20.

El bisbe de Mallorca, fra Pere de Cima, confereix tonsura dins la capella de Sant Pau del palau episcopal a Antoni Roses, barber d'Inca (1.967).

[56]

1389, octubre, 12.

Fra Bartomeu Virgili, bisbe "ogirosonensis" dins ca seva confereix tonsura a Pere Salvat, fill d'Antoni Salvat, teixidor (1.077).

REGISTRA COLLATIONUM

[57]

1348, febrer, 12.

El bisbe dona llicència a Llorenç Rul.lan, notari, i a Antoni Rotger, prevere i beneficiat d'Inca, per vendre en emfiteusi unes cases que pagaven cens al benefici que posseeix el referit Antoni Rotger dins Inca, desamparades per Jaume Martí, Arnau Castellar i Guillem Martí, sabaters de la mateixa vila (261).

[58]

1348, juliol, 10.

Prèvia presentació feta pels domers de la Seu, és conferit el benefici de Sant Miquel d'Inca a Llorenç Pont, ordenat de menores, el qual és autoritzat per servir el benefici mitjançant un prevere idoni. El benefici es troba vacant per renúncia de Guillem Girona, clergue (31).

[59]

1348, juliol, 27.

Guillem Seguí, prevere i beneficiat d'Inca, és autoritzat per obtenir també una capellania durant un bienni, per tal que posi un suplent per servir el seu benefici; i que Simó Rovira, beneficiat d'Inca reculli els fruits del benefici de G. Seguí per augmentar la dotació del mateix (60).

[60]

1348, juliol, 27.

És confirmat el càrrec de donat de Santa Maria Magdalena del puig d'Inca a favor d'Arnau Celoni; aquest era vacant per mort d'Eimeric Julià (62 i 65). N. B. El donat era un llec i no un clergue, però hem estimat que seria d'interès conèixer aquest nomenament.

[61]

1348, agost, 12.

Col.lació a favor de Bernat Palau d'un benefici d'Inca vacant per mort de Guillem Palau, del qual en tenia dret de patronat altre Guillem Palau compartit amb Simó Rovira, beneficiat d'Inca (98).

[62]

1348, octubre, 1.

Un escrit del vicari general dirigit al vicari d'Inca, a Simó Rovira, beneficiat a la mateixa església, Bernat Duran, Guillem Duran, Guillem Llabrià i Guillem Pujol veïns d'Inca, mana que de la resta de certs béns no sia feta distribució alguna sense permís del vicari general, el qual disposa que sia guardat en lloc segur i del millor modus que sia possible, perquè quan ho disposarà sia distribuït amb la seva intervenció a l'església d'Inca i als pobres de la mateixa parròquia (144).

[63]

1348, octubre, 4.

Jaume Estaràs, prevere, renuncia el benefici fundat a l'església d'Inca per Arcis Trobat (159).

[64]

1348, desembre, 4.

Fou presentat a Guillem Marc, doctor en dret i rector d'Inca, delegat episcopal per aquest cas, el prevere Miquel Vilaplana per obtenir un benefici sacerdotal instituït a la parròquia d'Inca per Arcis Trobat, vacant per renúncia presentada al bisbe a l'alqueria de Tofla el 12 d'octubre de 1348 per Jaume Estaràs, veïns d'Inca. La presentació és acceptada i el benefici és conferit a l'esmentat Miquel Vilaplana per mediació de Simó Rovira, prevere i beneficiat d'Inca.

[65]

[1348]

Bartomeu Calvet d'Inca és nomenat donat de la capella de Sant Pere i Sant Feliu de Castell Llubí (219).

[66]

1348.

El bisbe mana a Simó Rovira i a Guillem Huguet, preveres i beneficiats d'Inca, que subhastin els béns que eren de Bernat Brunet, prevere, que morí sens testament, i que destinin el seu producte per sufragi per l'ànima del dit difunt (255).

[67]

1349, gener, 16.

Es mana a Simó Rovira, prevere i beneficiat d'Inca, que doni possessió a Pere Feliu d'un benefici vacant a Selva (247).

[68]

1349, gener, 20.

El bisbe encomana a Guillem Seguí, prevere i beneficiat d'Inca, que substituesqui els marmessors de Magdalena, esposa de Guillem Fortuny d'Inca, car que els que hi havia designats també són morts; especialment rebrà els llegats instituïts per la dita Magdalena i els distribuirà.

[69]

1360, juny, 2.

El saig d'Inca és autoritzat per demanar almoïna, ja que el passat dijous sant

alguns criminals li tallaren una mà i el feriren mortalment. Està casat i té cinc fills (321).

[70]

1360, setembre, 9.

Col·lació del benefici fundat a Inca per Arcis Trobat a favor d'Arnau Estaràs, prèvia presentació feta pel seu pare Jaume Estaràs, vacant per privació s'ha fet a Miquel Vilaplana, prevere. S'encomana a Simó Rovira, prevere i vicari d'Inca que li doni possessori.

[71]

1360, desembre, 15.

Bonanat Pedró, prevere, té el benefici instituït a l'altar de Sant Miquel d'Inca per Guillem Sabadell; Jaume Castelló, prevere, posseix un benefici fundat a Santa Eulàlia per la senyora Narbona, vídua de Jaume de Sales, i permuten llurs beneficis. Simó Rovira, prevere i vicari, dona possessori del benefici d'Inca (386-389).

[72]

1361, juliol, 25.

És creat el benefici de sagristà d'Inca, mentre la rectoria està vacant per mort d'Andreu Reinald de Sena, rector. Dit benefici és conferit a Joan Vilanova, prevere, escrivà del bisbe i el seu capellà. Intervé Guillem Seguí, prevere i beneficiat d'Inca (498).

[73]

1361, juliol, 27.

Guillem Ferrer, prevere, renuncia el benefici fundat a Inca per Ramon Desbrull i se li confereix un benefici diaconil també a Inca. Però Guillem Ferrer adverteix que si la col·lació del benefici diaconil no és possible, dita renúncia és nul·la. El benefici que tenia G. Ferrer és conferit a Bartomeu Esteve, prevere (502-503).

[74]

1361, juliol, 27.

És conferit el benefici diaconil novament creat a Guillem Ferrer, prevere, amb la intervenció de Julià Sescala, Guillem Camps i Bartomeu Esteve, preveres d'Inca (504).

[75]

1361, novembre, 17.

El bisbe de Mallorca autoritza a la comunitat de jueus d'Inca per tenir un cementiri propi fora vila, ja que fins ara els cadàvers eren portats a Ciutat al cementiri dels jueus "non sine magnis laboribus et expensis" (563).

[76]

1362, gener, 5.

Jaume Llobet, veí d'Inca, presenta el seu fill Felip Llobet, clergue tonsurat, per un benefici fundat per Longarius de Guixeres i Joan de Guixeres, vacant per òbit d'Antoni Rotger, prevere (597).

[77]

1362, febrer, 16.

El bisbe encomana l'administració espiritual i material de la parròquia d'Inca a Simó Rovira i Pere Roig, preveres i beneficiats de la mateixa església (639).

[78]

1362, febrer, 22.

Prèvia presentació feta per Arnau Estaràs d'Inca, procurador d'Arnau Estaràs, beneficiat a la Seu, es confereix el benefici fundat a Inca per Arcis Trobat a Bernat Marcer, diaca, i s'encomana al vicari Pere Roig, prevere, que li doni possessori. Està vacant per renúncia feta pel dit Arnau Estaràs (643-644).

[79]

1362, març, 23.

Prèvia presentació feta per Jaume Llobet d'Inca es confereix el benefici fundat a l'altar major de dita parròquia per Berenguer Guixeres, vacant per òbit d'Antoni Oller, prevere, a Felip Llobet, fill de Jaume d'Inca (654-655).

[80]

1362, novembre, 12.

Jaume Castelló, clergue tonsurat, renuncia al benefici instituit a l'altar de Sant Miquel d'Inca per Guillem Sabadell, del que en són patrons les domers de la Seu (772).

[81]

1362, novembre, 12.

Es confereix el benefici de Sant Miquel d'Inca a Bernat Thomàs, clergue tonsurat, i s'encomana a Simó Rovira, prevere i beneficiat de dita parròquia, que li doni possessori.

[82]

1375, abril, 28.

Simó Rovira, prevere, junior, renuncia al benefici fundat a Inca pel seu oncle Simó Rovira, prevere (896).

[83]

1375, abril, 28.

Es confereix a Simó Rovira, prevere, junior, el benefici fundat a la Seu per Ponç Vilardida, canonge, a l'altar de Sant Llorenç, vacant per la mort d'Arnau Garriguella, prevere, prèvia presentació feta per Simó Rovira, prevere, senior, beneficiat d'Inca i marmessor del fundador.

[84]

1375, abril, 30.

Es lliura la batlia d'Inca a Jaume Mertí (1.209).

[85]

1375, juny, 15.

Pere Ferrer, prevere, que celebra a l'església parroquial d'Inca, és autoritzat per

servir el benefici d'Arnau Cerdà de dita parròquia per temps d'un any, amb un salari de 15 lliures (938).

[86]

1375, juny, 18.

Bernat Font, prevere i beneficiat d'Inca, és autoritzat per servir el benefici de Joan Setembre, clergue, fundat a la mateixa parròquia. La llicència és vàlida per un any i tindrà un salari de 16 lliures (943).

[87]

1375, juny, 18.

Bartomeu Payeres, beneficiat d'Inca, és autoritzat per servir al benefici d'en Bertran (944).

[88]

1375, juny, 15.

Gabriel Font, prevere i beneficiat d'Inca, és autoritzat per servir la capellania que té a Selva Bartomeu Morro; tindrà un salari de 15 lliures anuals (949).

[89]

1375, juny, 20.

Pere Pineda, prevere, que celebra a l'església d'Inca, és autoritzat per servir el benefici de Ramon Codolet, prevere absent de Mallorca, amb un salari de 2 lliures. Igualment servirà la capellania d'en Bonaspre qu. amb un salari de 15 lliures anuals (953).

[90]

1375, juny, 20.

Bartomeu Esteve, prevere, és autoritzat per servir el benefici de Guillem Seguí amb un salari de 100 sous anuals (954).

[91]

1375, juny, 20.

Guillem Font, prevere, que celebra a l'església d'Inca, és autoritzat per celebrar la capellania de Pere Fuster per 15 lliures anuals. Per aquesta autorització paga 5 sous per drets curials (955).

[92]

1375, juny, 20.

Jaume Nadal, prevere i beneficiat d'Inca, és autoritzat per servir durant un any el benefici de Guillem Camps, vicari de Felanitx, i tindrà un salari de 100 sous anuals (956).

[93]

1375, juny, 23.

Bernat Mart, prevere, que celebra a l'església d'Inca, és autoritzat per servir la capellania de l'almoïna de Sant Blai a l'església d'Inca, per 15 lliures anuals. Per aquesta autorització paga 5 sous per drets curials (958).

[94]

1375, juliol, 3.

Bartomeu Huguet, prevere que celebra a Inca, és autoritzat per servir la capellania d'Arnau Cerdà de dita parròquia per 15 lliures anuals. Per dita llicència paga 5 sous de drets curials (982, 985).

[95]

1375, juliol, 24.

Guillem Camps, prevere i beneficiat d'Inca, és autoritzat per servir la capellania anual de Guillem de Padrina de Felanitx per 15 lliures. Paga 5 sous a la cúria (1.001).

[96]

1375, juliol, 31..

Pere Carreres, beneficiat d'Inca, és autoritzat a absentar-se de Mallorca durant un mes. Paga 2 sous per drets curials (1.005).

[97]

1375, juliol, 31.

Es fa col.lació a Pere Rovira, clergue d'Inca, fill de Jaume, del benefici de Sant Judes i Sant Simó d'Inca, fundat per Simó Rovira, prevere, senior, vacant perquè Simó Rovira, junior, ha obtingut el benefici fundat a la Seu per Ponç Vilardida, canonge, del qual és patró el seu oncle Simó Rovira, prevere (1.008).

[98]

1375, agost, 16.

Es dóna llicència per recollir almoines per a l'hospital d'Inca (1.017).

[99]

1375, setembre, 4.

Es dóna facultat a Guillem Camps, prevere i beneficiat d'Inca, per servir durant un any el benefici de Pere Rovira, clergue i beneficiat de dita parròquia, Tindrà una pensió de 10 lliures anuals (1.025).

[100]

1375, setembre, 12.

Es concedeix llicència a Ramon Codolet, prevere i beneficiat d'Inca, per absentar-se de Mallorca durant sis mesos (1.030).

[101]

1375, setembre, 28.

Col.lació a Joan Tartre, prevere que celebra a la parròquia d'Inca, del benefici a l'altar major de la benaventurada Verge Maria, fundat per Mateu Formiguera qu., veí d'Inca, vacant per òbit de Simó Rovira, prevere, i del qual és patró Bartomeu Formiguera (1.038).

[102]

1376, gener, 24.

Jaume Nadal, prevere i beneficiat d'Inca, és autoritzat per assistir al matrimoni entre Simó Nadal i Antonina, filla de Pere Deuslovol, en el Rafal Garcés del terme d'Inca, i per celebrar-hi missa a l'altar que tindrà que erigir i preparar (1.088).

[103]

1376, febrer, 11.

Es dóna llicència a Joan Tartre, prevere i beneficiat d'Inca, per regentar la parròquia de Campanet durant un any (1.101).

[104]

1376, març, 27.

Es concedeix llicència a Guillem Genovard i Benvenguda, cònjuges i veïns d'Inca, per a que puguin captar per tota Mallorca. Dits cònjuges per devoció prometeren visitar els sepulcres de Sant Pere i Sant Pau de Roma, "limina apostolorum Petri et Pauli". Ambdós són pobres, "mole non modice paupertatis fore oppressos". La llicència és vàlida per quatre mesos (1.115).

[105]

1377, juny, 18.

Bartomeu Font, prevere i beneficiat d'Inca, és facultat per servir durant un any el benefici que té a la dita vila Joan Setembre, absent de Mallorca; percebrà un salari de 6 lliures (1.169).

[106]

1377, juny, 20.

Bartomeu Esteve, prevere i beneficiat d'Inca, és autoritzat a servir durant un any el benefici de Guillem Seguí, també prevere i beneficiat a la dita vila, absent de Mallorca; obtindrà un salari de 100 sous (1.170).

[107]

1377, juny, 20.

Es dóna llicència a Jaume Nadal, prevere i beneficiat d'Inca, per servir durant un any el benefici que té Guillem Camps, absent de Mallorca, amb un salari de 100 sous (1.171).

[108]

1377, maig, 4.

S'encomana la cura d'ànimes de la parròquia de Selva a Guillem Seguí, prevere i beneficiat d'Inca (1.211).

[109]

1395, març, 2.

Llicència a Guillem Camps, prevere i beneficiat d'Inca, procurador del rector de Muro Pere Cuca, per administrar la parròquia de Muro durant un any (1.629).

[110]

1396, agost, 26.

Es concedeix llicència a Pere Marimon, prevere que celebra a Inca, per servir el benefici de Pere de Déu, absent de Mallorca, durant un any (1.694).

[111]

1396, octubre, 1.

Es dóna llicència a Guillem Font, prevere d'Inca, per servir el benefici que posseeix

a la dita església Jaume Setembre, prevere, amb un salari de 100 sous. La llicència és per un any (1.707).

[112]

1396, novembre, 21.

Es renova la llicència atorgada l'any passat i que durarà un altre any, a favor d'Antoni Eimeric, prevere i beneficiat d'Inca, per servir el benefici que hi té Joan Prohençal, que encara no és sacerdot (1.728).

[113]

1397, gener, 12.

Es dona facultat al rector d'Inca per dispensar a Pere Robiol, veí de dita parròquia, del jurament que féu sens aconsellar-se com pertoca, que mai consentiria que la seva muller Francina portàs vestits de "grailatina" (1.746).

[114]

1397, gener, 16.

Pere Marimón, prevere que celebra a l'església d'Inca, és autoritzat per servir el benefici que té Guillem Ferrer, prevere i procurador general del Capítol de la Seu de Mallorca, tot el temps de dit Ferrer ho voldrà (1.747).

[115]

1397, gener, 16.

Antoni Eimeric, prevere i beneficiat d'Inca, és autoritzat per servir durant un any el benefici que hi té Antoni Busquets, clergue (1.748).

[116]

1397, maig, 7.

Es dona facultat a Arnau Carreres, prevere d'Inca que no té cap benefici, per servir durant un any el benefici que hi té Guillem Camps, prevere i actual arrendador de la parròquia de Santa Margalida de Muro en les misses i altres oficis divins, a causa de la seva absència durant un any (1.873).

[117]

1397, octubre; 1.

Guillem Font, prevere i beneficiat d'Inca, és autoritzat per servir durant un any el benefici que hi posseeix Jaume Setembre, absent de Mallorca (1.820).

[118]

1397, octubre, 30.

Es dona llicència a Guillem Camps, prevere i beneficiat d'Inca, arrendador de la parròquia de Santa Margalida, per regentar aquesta parròquia i tenir-hi cura d'ànimes durant un any (1.843).

[119]

1398, actubre, 9.

Pere Marimón, prevere que celebra a Inca, és autoritzat per servir en les misses i altres oficis divins, el benefici que hi té Pere de Déu, prevere absent de Mallorca, durant un any (1.912).

[120]

1398, octubre, 9.

Guillem Font, prevere d'Inca, és autoritzat per servir durant un any el benefici que hi té Jaume Setembre, prevere absent de Mallorca (1.913).

[121]

1398, octubre, 16.

Es fa manament a Guillem Ferrer, prevere i beneficiat d'Inca, procurador general de la mensa episcopal i capitular, perquè sots pena de 25 lliures, pagui les quantitats que deu als canonges tant presents com absents, fins complimentar les 30 lliures que cada un d'ells està obligat "pro capis fiendis ad opus dictae ecclesiae", segons els estatuts de la catedral (1.915).

[122]

1399, agost, 5.

Arnau Carreres, prevere d'Inca que no té cap benefici, és autoritzat per servir durant un any el benefici que hi té Guillem Camps, prevere absent de Mallorca (2.019).